

YLIOPISTOKIRJASTOJEN RAHOITUSSELVITYS – LIITTEET

1. Selvityksen tausta

Selvityksen ja tieteellisten kirjastojen yhteistilaston eroista

- Taideteollisen korkeakoulun pääomakulut 2002 on poistettu, koska kirjaston menot olisivat olleet isommat kuin koko korkeakoulun menot.
- Teatterikorkeakoulun pääomakulut 2005 on korjattu
- Helsingin yliopiston rahoitustiedoista on poistettu 2002-2005 sinne kahdesti sisällynyt Opiskelijakirjaston tilarahoitus
- Maanpuolustuskorkeakoulun menotiedot ja rahoitustiedot 2005 on korjattu ja puuttuneet täydennetty
- Vaasan yliopiston kirjaston kehysorganisaation menotiedot ovat KOTA:ssa erilaiset kuin KITT:issä vuodesta 2003 lähtien, joten Tritonian kohdalla on näissä taulukoissa käytetty v. 2003 alkaen KITT:in lukua, ei KOTA-lukua, kuten muiden yliopistojen kohdalla.
- Turun kauppakorkeakoulun tilakulut 2005 on täydennetty edellisvuoden pohjalta vertailuvuoden parantamiseksi, tällöin myös toimintakulujen loppusumma on KITT:issä olevaan verrattuna vastaavasti suurempi.
- Helsingin yliopiston käytössä olevien elektronisten kausijulkaisunimekkeiden määrät 2003 ja 2004 on korjattu, koska koordinoituyksikön tekemä HY:n yhteinen hankinta puuttui
- Helsingin yliopiston aktiiviset lainaajat –luku ja aktiiviset ulkopuoliset lainaajat -luku puuttuivat ja ne on lisätty seuraavan vuoden pohjalta.
- Tampereen teknillisen korkeakoulun kirjaston kohdalla muiden kulujen yhteissummassa oli tilastokirjassa v. 2001 yhteenlaskuvirhe
- Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun KITT:istä puuttunut kävijämääräluku 2004 ja 2005 on lisätty vuoden 2003 perusteella vertailun parantamiseksi.
- Maanpuolustuskorkeakoululta vuonna 2004 KITT:istä puuttuneet tilakulut on lisätty sinne vuoden 2005 perusteella.
- Vuosien 2002-2004 tietoaineistolukuihin on tietoaineistotarkasteluissa lisätty keskitetty FinELib-tuki, ja lisäyksestä mainitaan erikseen tarkastelujen kohdalla.
- FinELib-tuen luvut ovat vuosina 2002 ja 2005 hieman erilaiset eri tietolähteitä käytettäessä (KITT, Kansalliskirjaston FinELib-talousseuranta).

2. Yliopistokirjastojen rahoitusrakenne 2.3 Budjettirahoitus

Taulukko 1.
Liitetaulukko.. Kehysorganisaatiolta saatu rahoitus (suora, epäsuora ja hankerahoitus) yliopistoittain vuosina 1996-2005.

1000 €	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	muutos 02-05	muutos 04-05
HY	7 142	8 180	8 129	7 423	9 109	8 916	18 435	17 752	18 376	17 424	-5 %	-5 %
HKKK	991	1 016	942	925	942	992	1 393	1 438	1 468	1 613	16 %	10 %
JoY	1 843	1 954	1 902	2 056	2 193	2 251	3 197	3 485	3 793	4 013	26 %	6 %
JY	3 066	3 439	3 214	3 349	3 512	3 692	5 692	5 434	6 182	6 225	9 %	1 %
KY	1 160	1 190	1 407	1 289	1 139	1 591	1 828	1 876	1 689	1 947	7 %	15 %
LY	897	922	917	964	1 009	973	1 504	1 589	1 654	1 182	-21 %	-29 %
LTY	636	935	820	1 199	1 347	1 368	1 578	1 556	1 884	2 038	29 %	8 %
OY	4 483	4 766	6 429	6 871	6 971	6 312	6 777	7 113	7 662	6 882	2 %	-10 %
SHH	521	489	502	530	523	432	661	699	745	844	28 %	13 %
TTY	1 568	1 478	1 504	1 615	1 744	1 689	1 793	2 075	1 959	2 284	27 %	17 %
TaY	3 996	2 953	2 653	2 954	3 175	3 454	5 338	5 430	5 763	5 938	11 %	3 %
TKK	1 805	1 905	1 966	2 058	1 258	1 898	3 275	3 904	3 791	4 219	29 %	11 %
TKKK	521	561	555	581	589	533	703	910	945	726	3 %	-23 %
TY	3 218	3 538	3 634	3 607	3 685	3 972	5 886	6 358	6 713	6 862	17 %	2 %
TRIT	751	767	821	816	903	1 054	1 760	2 325	2 607	2 715	54 %	4 %
ÅÅ	1 470	2 169	1 540	1 554	2 524	2 310	2 841	2 656	3 256	3 079	8 %	-5 %
KuvA	0	0	0	0	0	0	64	73	113	95	48 %	-16 %
MPKK	83	79	437	0	0	0	0	0	589	880		49 %
SibA	353	374	359	383	463	584	599	697	746	834	39 %	12 %
TaiK	227	258	290	318	357	358	655	1 191	1 191	1 305	99 %	10 %
TeaK	143	119	154	150	175	147	211	211	245	178	-15 %	-27 %
Yhteensä	34 874	37 092	38 176	38 640	41 619	42 525	64 188	66 771	71 372	71 284	11 %	-0,1 %

Taulukko 2.
Kirjaston eri rahoituserien euromäärien muutosprosentit vuosina 1996-2005.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Suora budjettirahoitus omalta kehysorganisaatiolta, muutos edellisvuodesta	6 %	3 %	1 %	8 %	2 %	13 %	5 %	15 %	4 %
Kirjastojen suoran budjettirahoituksen osuus yliopiston rahoituksesta / %	3,9 %	4 %	3,9 %	3,8 %	3,9 %	3,8 %	5,3 %	5,3 %	5,6 %
Budjettirahoituksen määrän muutos edellisvuodesta	6 %	3 %	1 %	8 %	2 %	51 %	4 %	7 %	-0,1 %
Maksullisen palvelutoiminnan tulot, muutos edellisvuodesta	54 %	7 %	-6 %	-8 %	6 %	14 %	-7 %	-8 %	3 %
Täydentävän rahoituksen määrän muutos edellisvuodesta	26 %	12 %	-8 %	1 %	-7 %	12 %	-3 %	-4 %	-1 %
Kokonaisrahoituksen määrän muutos edellisvuodesta	9 %	5 %	-1 %	6 %	1 %	45 %	3 %	6 %	-0,3 %
Keskitetty tuki e-aineistojen hankintaan (1000 €) ja muutos edellisvuodesta						2 400	2 298	1 953	2 477
							-4%	-15%	27%

2.4.2.3 Kirjaston antamaa koulutusta koskevat sisäisen laskutuksen käytännöt

Taulukko 3.
Liitetaulukko. Kirjaston antamaa koulutusta koskevat sisäisen laskutuksen käytännöt kirjastoittain.

Käytännöt	Kirjasto ei saa opetuksesta erillistä korvausta	Kirjasto saa opetuksesta erillisen korvauksen keskitetyn rahoituksen muodossa	Kirjasto laskuttaa opetuksesta opetusta tilaavalta laitokselta	Opetusta antavat kirjastotyöntekijät laskuttavat opetuksesta ja saavat korvauksen itselleen	Muu käytäntö
Yliopistot					
HY	x	x	x	x	x
Joy	x	x	x		
JY					x
KY		x	x	x	
LY	x		x	x	
OY	x				
TaY			x		
TY		x			
VY	x				
ÅA	x				
Tekn.-kk:t					
LTY	x				
TKK	x			x	
TTY	x		x		
Kauppa-kk:t					
HKKK	x				
SHH	x				
TKKK	x				x
Taide-kk:t					
KuvA	x				
SibA	x				
TaiK	x				
TeaK	x				
Muut					
MPKK	x				
Yhteensä /kpl	17	4	6	4	3

2.7 Yliopistokirjastojen ulkopuolinen rahoitus ja maksullinen palvelu

Taulukko 4.
Liitetaulukko. Ulkopuolisen rahoituksen ja maksullisen palvelutoiminnan tulot yliopistokirjastoittain vuonna 2005.

Rahoitus / 1000 €	Ulkopuolinen rahoitus	Maksullisen palvelun tulot
Kansalliskirjasto	1620	1904
Helsingin yliopisto	256	1067
Helsingin kauppakorkeakoulu	21	413
Joensuun yliopisto	66	164
Jyväskylän yliopisto	70	389
Kuopion yliopisto	528	119
Lapin yliopisto	0	98
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	0	98
Oulun yliopisto	479	208
Svenska Handelshögskolan	0	31
Tampereen teknillinen yliopisto	85	41
Tampereen yliopisto	83	677
Teknillinen korkeakoulu	30	238
Turun kauppakorkeakoulu	0	26
Turun yliopisto	303	144
Vaasan tiedekirjasto Tritonia	287	99
Åbo Akademi	1935	66
Kuvataideakatemia	0	0
Maanpuolustuskorkeakoulu	0	0
Sibelius Akatemia	0	17
Taideteollinen korkeakoulu	11	53
Teatterikorkeakoulu	0	7
Yhteensä	5773	5859

2.7.2.2 Kustannuslaskenta yliopistokirjastoissa Case: Toimintolaskenta TTY:n kirjastossa

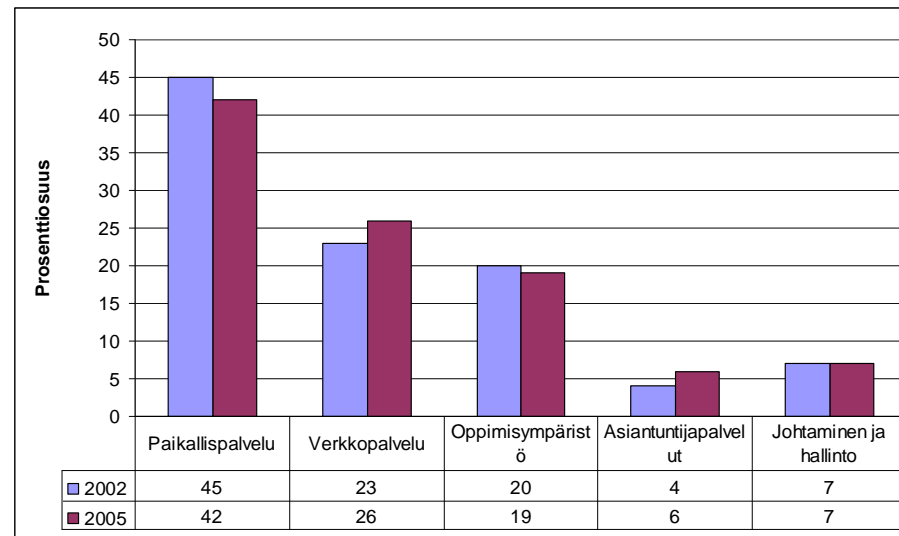
Opetusministeriö on velvoittanut yliopistot vuodesta 1997 lähtien ilmoittamaan kustannustiedot päätulosalueittain KOTA-tietokantaan. Tilintarkastajat ovat myös kiinnittäneet huomiota sisäisen laskennan puuttumiseen, koska talousinformaatio ei ole ollut yliopistoissa riittävää. Toimenpide-ehdotuksissaan yliopistojen tulosohjauksen kehittämistyöryhmä II (Opetusministeriö 2002, 57) esittää, että kustannuslaskennan kehittämistä jatketaan opetusministeriön ja yliopiston välisenä yhteistyönä.

Vuonna 2000 TTY:lle hankittiin tietojen keruuta ja raportointia helpottamaan Oulun yliopiston toteuttama www-pohjainen Tapsa-järjestelmä (työajan ja -panoksen seurantajärjestelmä), joka irtisanoitiin vuonna 2002. Helppokäyttöisyydestään huolimatta sen toiminnot eivät palvelleet riittävässä määrin yliopiston työajankäytön suunnittelua ja seurantaa. TTY:ssä työajankäytön seuranta hoidetaan kaksi kertaa vuodessa täytettävällä www-lomakkeella.

Kirjaston kohdalla ei ole ollut kovin paljon hyötyä TTY:n tasolla toteutetusta toimintolaskennasta, koska toiminnot olivat laajoja ja toimintopohjaisen organisaation pohjalta luvut ovat olleet jo tiedosakin. Toisekseen toimintolaskenta ei ole tukenut kirjaston strategisia tavoitteita, esim. verkkoaineistoon liittyviä tai ATK-luokkiin liittyvää työpanosta ei ole saanut eroteltuna.

TTY:n kirjastossa on tehty 1990-luvun puolivälistä lähtien toimintoihin perustuvaa kustannuslaskentaa toiminnan suunnittelussa. Vuonna 2002 ja 2005 on käytetty tarkempaa toimintolaskentaa, jossa resurssit on kohdistettu tulosalueisiin: paikallispalvelu, verkkopalvelu, oppimisympäristö, asiantuntijapalvelut sekä johtaminen ja hallinto. Kirjaston resurssit ovat henkilöstö, tilat, tietoaineistot ja tietotekniikka.

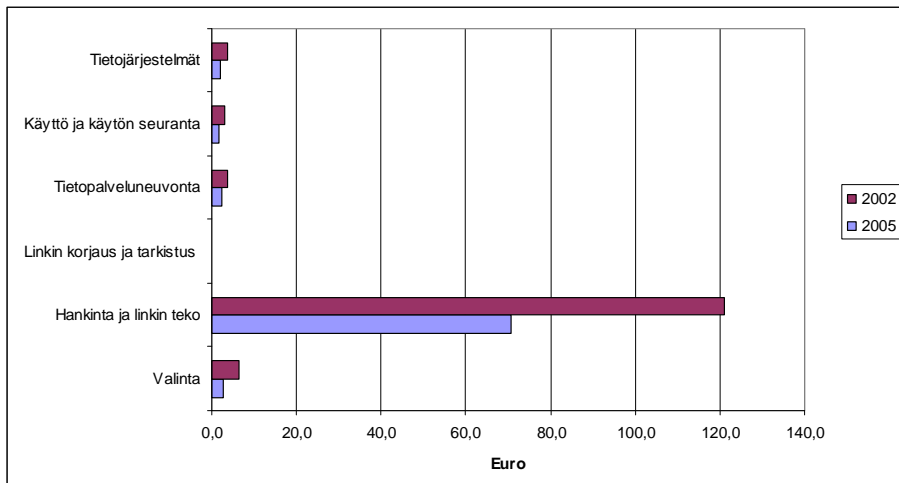
Vuodesta 2002 vuoteen 2005 on saatu aikaan siirtymä paikallispalvelusta verkkopalveluun ja oppimisympäristöstä tutkimukseen ja opetukseen. Erillisiä toimintoja tarkasteltaessa on havaittavissa painettujen aineistojen henkilöstöresursseja kuluttava toiminta verrattuna digitaalisten palveluiden toimintoihin. Toisaalta tehokkuus voidaan saada aikaan suuremmalla volyymilla, esimerkiksi digitaalisten aineistojen hankinta ja rekisteröinti.

Toimintolaskentacase. TTY:n pääkirjastojen tulosalueiden resurssien muutos vuosina 2002 ja 2005.

Toimintolaskentacase. Digitaalisten aineistojen toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005.

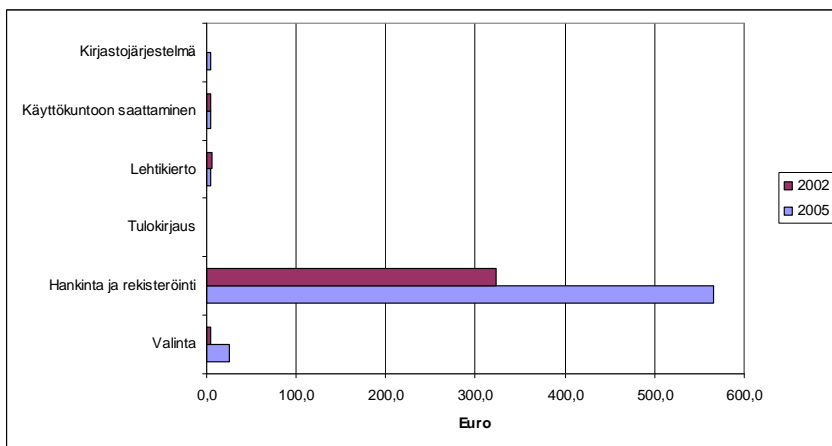
€	2005	2002
Valinta	2,6	6,4
Hankinta ja linkin teko	70,6	120,9
Linkin korjaus ja tarkistus	0,2	0,4
Tietopalveluneuvonta	2,4	3,7
Käyttö ja käytön seuranta	1,6	2,9
Tietojärjestelmät	1,9	3,6

Toimintolaskentase. Digitaalisten aineistojen toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005.

Toimintolaskentase. Painettujen lehtien toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005.

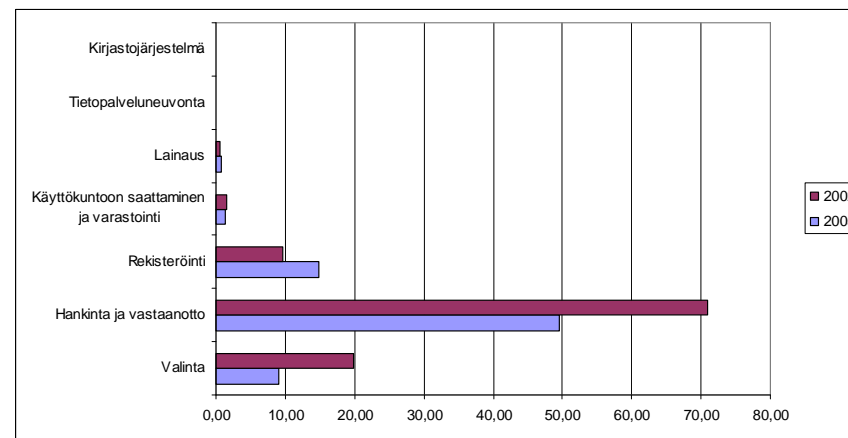
€	2005	2002
Valinta	25,1	4,4
Hankinta ja rekisteröinti	565,2	322,4
Tulokirjaus	0,7	1,1
Lehtikierto	4,8	6,0
Käyttökuntoon saattaminen	4,4	4,1
Kirjastojärjestelmä	4,9	1,2

Toimintolaskentase. Painettujen lehtien toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005

Toimintolaskentase. Painettuihin kirjoihin liittyvien toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005.

€	2005	2002
Valinta	9,09	19,85
Hankinta ja vastaanotto	49,52	70,85
Rekisteröinti	14,93	9,69
Käyttökuntoon saattaminen ja varastointi	1,41	1,50
Lainaus	0,82	0,53
Tietopalveluneuvonta	0,06	0,09
Kirjastojärjestelmä	0,23	0,10

Toimintolaskentase. Painettuihin kirjoihin liittyvien toimintojen suoritekustannuksia vuosina 2002 ja 2005.

3. Kirjastojen kustannusrakenne

3.1 Yleiskuva kustannusrakenteesta

Taulukko 5.

Liitetaulukko. Kirjastojen kokonaistoimintakulut ilman tilakuluja vuosina 1996-2005. Kokonaistoimintakulut sisältävät toimintamenoit, epäsuoran aineistohankinnan, pääomakustannuksista vuoteen 2001 asti kaikki ja 2002 alkaen vain tietojärjestelmät ja muut pääomakulut, mutta eivät rakennuksia eivätkä tilakuluja.

1000 €	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	muutos 96-01	muutos 02-05	muutos 04-05
Kirjastojen kokonaistoimintakulut ilman tilakuluja	45 417	46 936	50 038	48 582	52 162	52 546	52 903	54 843	57 892	59 598	16 %	13 %	3 %
Muutos %		3 %	7 %	-3 %	7 %	1 %	1 %	4 %	6 %	3 %			

3.2 Kustannusalueet ja niiden suhteet

Taulukko 6.
Liitetaulukko. Kirjastojen toimintakulut kuluerrittäin vuonna 1996-2005 olivat yhteensä seuraavat.

1000 €	1996	1997	1998	1999	2000	2001			
Tilat	3 152	5 624	7 533	9 481	7 765	10 871			
Henkilöstön palkat ja koulutus	24 549	25 157	26 883	27 228	27 370	28 102			
Tietoaineistot kirjaston budjetista	13 195	14 955	14 439	14 176	15 745	15 186			
Tietoaineiston epäsuora hankinta									
Tietotekniikka ja tietoliikenne									
Muut kulut	6 894	6 323	8 661	6 272	7 325	7 091			
Yhteensä	47 789	52 058	57 515	57 157	58 205	61 249			
Muutos edellisvuodesta %		9 %	10 %	-1 %	2 %	5 %			
J..	1000 €	2002	2003	2004	2005	muutos 96-01	muutos 02-05	muutos 04-05	Osuus % / 2005
Tilat	16 948	18 270	20 587	21 355	245 %	26 %	4 %	26 %	
Henkilöstön palkat ja koulutus	30 267	31 652	33 482	34 038	14 %	12 %	2 %	42 %	
Tietoaineistot kirjaston budjetista	16 301	15 949	16 032	17 313	15 %	6 %	8 %	21 %	
Tietoaineiston epäsuora hankinta	1 026	2 219	2 225	2 941		187 %	32 %	4 %	
Tietotekniikka ja tietoliikenne	1 447	1 477	1 618	1 480		2 %	-9 %	2 %	
Muut kulut	3 455	3 288	3 776	3 625	3 %	5 %	-4 %	4 %	
Yhteensä	69 444	72 856	77 721	80 752	28 %	16 %	4 %	100 %	
Muutos edellisvuodesta %	13 %	5 %	7 %	4 %					

3.3 Aineistokustannukset

Taulukko 7.
Liitetaulukko. Yliopistojen tietoaineistokustannusten osuus niiden kokonaiskustannuksista sekä yliopistokirjaston tietoaineistokustannusten osuus yliopistokirjaston kokonaiskustannuksista vuosina 2002-2005 **kyselyn perusteella (n=21)**.

	Tietoaineistot yliopiston kokonaiskustannuksista / %				Kirjaston tietoaineistot kirjaston kokonaiskustannuksista / %				
	n=21	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Yliopistot									
HY		0,9	0,8	0,8	1,0	23,6	21,6	20,1	21,5
Joy		1,6	1,5	1,6	1,7	10,6	10,1	12,7	11,0
JY					0,9	25,0	26,0	25,0	25,0
KY		2,0	1,7	1,7	1,8	34,0	31,0	34,0	34,0
LY		0,8	0,7	0,6	0,7	16,2	16,2	14,0	16,5
OY		0,6	0,7	0,6	0,6	16,2	18,1	16,0	16,2
TaY						17,0	18,0	17,0	18,0
TY		1,2	1,4	1,2	1,2	19,8	25,0	20,2	23,3
VY		1,1	1,2	1,0	1,0	16,4	19,3	15,2	14,5
ÄA						3,0	3,0	3,0	3,0
Tekn.-kk:t									
LTY		1,9	1,6	1,6	1,5	38,0	38,0	33,0	34,0
TKK		1,1	1,1	1,0	0,8	33,5	31,5	31,5	27,1
TTY		0,9	0,9	0,9	0,9	36,0	34,0	34,0	35,0
Kauppa-kk:t									
HKKK		1,4	1,5	1,5	1,5	23,0	24,0	24,0	25,0
SHH		1,7	2,2	2,0	2,5	20,0	22,0	22,0	26,0
TKKK		1,5	1,6	1,6	1,7	37,1	36,3	36,8	42,6
Taide-kk:t									
KuvA		0,4	0,3	0,4	0,6	0,3	0,2	0,3	0,3
SibA						16,0	17,0	17,0	15,0
TaiK						17,2	20,5	11,7	11,3
TeaK		0,4	0,4	0,4	0,5	26,3	14,9	17,5	23,1
Muut									
MPKK					0,8				23,0

3.6 Tietotekniikka- ja tietoliikennekustannukset

Taulukko 8.
Liitetaulukko. Tietotekniikka ja tietoliikenne sekä tietojärjestelmäkustannukset kirjastoittain vuonna 2005, tuhansina euroina.

1000 €	Tietotekniikka ja tietoliikenne	Tietojärjestelmät
Helsingin yliopisto	311	
Helsingin kauppakorkeakoulu	36	
Joensuun yliopisto	69	
Jyväskylän yliopisto	88	
Kuopion yliopisto	98	
Lapin yliopisto	30	4
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	25	
Oulun yliopisto	191	
Svenska handelshögskolan	19	
Tampereen teknillinen yliopisto	139	3
Tampereen yliopisto	126	
Teknillinen korkeakoulu	65	40
Turun kauppakorkeakoulu	13	2
Turun yliopisto	99	29
Vaasan tiedekirjasto Tritonia	91	
Åbo Akademi	24	
Kuvataideakatemia	4	
Maanpuolustuskorkeakoulu		
Sibelius Akatemia	9	47
Taideteollinen korkeakoulu	36	
Teatterikorkeakoulu	9	8 233
Yhteensä	1 480	8 358

3.7.1 Pääomakulut ja muut menot

Taulukko 9.
Liitetaulukko. Kokoelmienhoitokustannukset ja muut kulut yliopistokirjastoittain vuonna 2005, tuhansina euroina.

1000 €	Kokoelmien huolto	Muut kulut	1000 €	Kokoelmien huolto	Muut kulut
Helsingin yliopisto	46	881	Teknillinen korkeakoulu		78
Helsingin kauppakorkeakoulu	1		Turun kauppakorkeakoulu	2	
Joensuun yliopisto	13	86	Turun yliopisto	34	99
Jyväskylän yliopisto	9	532	Vaasan tiedekirjasto Tritonia	0	118
Kuopion yliopisto	0	217	Åbo Akademi	30	150
Lapin yliopisto	1	89	Kuvataideakatemia	0	2
Lappeenrannan teknillinen yliopisto		35	Maanpuolustuskorkeakoulu	11	2
Oulun yliopisto	3	482	Sibelius Akatemia	5	10
Svenska handelshögskolan	6	15	Taideteollinen korkeakoulu	7	157
Tampereen teknillinen yliopisto	1	22	Teatterikorkeakoulu		5
Tampereen yliopisto	0	477	Yhteensä	169	3456

Taulukko 10.
Liitetaulukko. Analyysi painetusta aineistosta digitaaliseen aineistoon siirtymisen kustannusvaikutuksista. Lähde: Carol Hansen Montgomery, *Measuring the Impact of an Electronic Journal Collection on Library Costs, A Framework and Preliminary Observations*, D-Lib Oct. 2000 Vol 6 No 10. <http://www.dlib.org/dlib/october00/montgomery/10montgomery.html>

Toiminnot		Vaikutus
Lainaus ja käyttö	Hyllytys Varaston ylläpito Asiakaskopiointi Käyttötilastojen seuranta	Vähentää henkilöstöä Vähentää henkilöstöä Vähentää käyttöä ja tuloja Lisää henkilöstöä
Tekniset palvelut	Lehtien tulovalvonta Digit. lehtien hankinta Lehtien karhunta Sidonta Digit. lehtien luettelointi Lehtiluettelon ylläpito Pain. lehtiilaukset - Digit. tilaukset	Vähentää henkilöstöä Lisää henkilökuntaa Vähentää henkilöstöä Vähentää henkilöstöä ja sidontakuluja Lisää henkilöstöä ja ohjelmistomaksuja Lisää henkilöstöä Vähentää kustannuksia
Tietopalvelut	Neuvonta Opastus, markkinointi Oppaat Lehtivalinta	Lisää kustannuksia Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä
Aineiston välitys	Kopiopalvelu	Vähentää henkilöstöä
Järjestelmät	Kaukopalvelu Ohjelmistojen osto Ylläpito Sopimusten neuvottelu Käyttöliittymät Päätöksentekotyökalut Käyttötilastojen keruu Tulostus	Vähentää henkilöstöä ja välittäjäkustannuksia Lisää laitekustannuksia Lisää henkilöstöä ja huoltokustannuksia Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä
Tilat	Käytössä olevat	Lisää kustannuksia ja tuloja
Hallinto	Muutoksen hallinta Päätöksenteko Budjetointi	Vähentää tilantarvetta Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä Lisää henkilöstöä

3.7.2 Palvelut, joista yliopisto laskuttaa kirjastoa

Taulukko 11.
Liitetaulukko. Palvelut, joista yliopistot laskuttavat kirjastojaan.

Palvelu	Tilat	teistöpä- velut (esim.)	Kirjanpito- kulut	Atk- palvelut	kirjasto- palvelu- toiminnan kulut	Muusta, mistä?		
Yli- opis- tot								
HY	x	x	x	x	x	x	x	
LY			x		x			
OY	x	x		x				
TaY	x	x			x			
TY	x	x		x	x		x	x
VY			x					
AA	x							
Tekn. -kk:t								
LTY	x	x				x		
TKK	x	x			x			
TTY	x	x		x			x	x
Kaup- pa- kk:t								
HKKK	x	x			x			
Tai- de- kk:t								
KuvA	x	x		x				
TaiK						x		
TeaK		x				x	x	x
Yh- teen- sä /kpl	10	10	3	5	6	4	4	3

4. Digitaalinen tietoaineisto

4.1 Elektronisen aineiston hankinta

Taulukko 12.
Liitetaulukko. Yliopistokirjastojen e-aineistokulut eriteltynä kirjastoittain vuodelta 2005. Sisältää suoralla, epäsuoralla ja OPM:n keskitetyllä rahoituksella hankitut e-aineistot sekä FinELib-tuen.

Yliopisto	E-lehdet	Kurssi- materiaalit verkossa	Sähkökirjat	Muu elek- troninen aineisto	Yhteensä	Josta FinELib- tuki
HY	1 726	0	64	290	2 079	523,8
HKKK	217	0	15	347	578	42,1
JoY	331	0	5	40	377	94,5
JY	194	0	33	550	777	230,4
KY	666	0	21	106	793	149,3
LY	52	0	4	30	87	21,7
LTY	283	0	0	112	395	88,3
OY	923	0	22	74	1 019	300,9
SHH	74	27	40	8	148	27,2
TTY	460	0	42	85	587	121,5
TaY	756	2	82	153	993	190,7
TKK	1 005	0	28	153	1 186	224,2
TuKKK	79	0	2	67	149	26,5
TY	1 083	0	72	7	1 162	299,4
TRIT	78	0	11	35	124	24,6
AA	411	0	0	41	452	97,0
KuvA	1	0	0	4	4	2,1
MPKK	0	0	0	88	88	0,0
SibA	4	0	0	15	20	4,8
TaiK	14	0	0	6	19	7,2
TeaK	1	0	0	18	18	1,0
Yhteensä	8 358	29	441	2 226	11 053	2 477,2
Osuus hankintakuluista - %	76 %	0,3 %	4 %	20 %	100 %	22 %
Kansalliskirjaston itse hankkima e-aineisto ilman FinELib-hankintaa	105	0	8	12	125	
YHTEENSÄ	8 463	29	448	2 237	11 177	
Osuus hankintakuluista - %	76 %	0,3 %	4 %	20 %	100 %	

5. Yliopistokirjastojen toiminnan laajuus ja tehokkuus

5.1 Toimintamuotojen laajuus vuonna 2005

Taulukko 13. Liitetaulukko. Yliopistokirjastojen palvelut (Kirjastossa on toiminto (+), ei ole (-))

Toiminnot																
Palkallispalvelut																
Tietoaineistojen valinta- ja hankintapalvelut																
Paikallisen tietoaaineiston organisoimispalvelut (esapainot ja tuotokset)																
Paikallisen tietoaaineiston järehtymispalvelut (sääntö-, arviointi-, seuranta- ja kehittämissuunnitelmat sekä järehtely ja järehtelysuunnitelmat)																
- kaukopalvelun osuus																
Asiakkaiden yleinen opastus ja perehdytys tietoresurssihin ja niihin liittyviin järjestelmiin																
Verkkopalvelut																
Organisaation tietoaaineiston organisoimispalvelut (tuotokset, viennit, osakset, portaalit)																
Digitaalisen tietoaaineiston jakelupalvelut (hankinta, lainaus, kokoelmien huolto ja järehtely sekä poisto, Neili-koulutukset)																
Digitaalinen julkaisuominta (digitointi, e-julkaisu ja -arkistot)																
Julkaisurekisterien tuottaminen ja muu tietokantatuotanto																
Sähköiset neuvonta- ja informaatiopalvelut (Internet, mobiili-palvelut jne.)																
Asiantuntijapalvelut																
Tiedonhakupalvelut																
Opetussuunnitelmiin sisältyvä opetus (informaatiokurssien opetus) yliopiston opiskelijoille ja henkilökunnalle																
Koulutus- ja konsultointi yliopiston ulkopuolisille asiakkaille																
Kustannus- ja julkaisuominta																
Oppimiskeskuspalvelut																
Johtaminen ja kehittäminen (sis. henkilöstökoulutus, yleinen tiedotus)																
Alueellinen yhteistyö ja muu yhteiskunnallinen palveluominta																
Muut																
Yliopistot																
HY	+	+	+	+	+											
Joy	+	+	+	+	+											
JY	+	+	+	+	+											
KY	+	+	+	+	+											
LY	+	+	+	+	+											
OY	+	+	+	+	+											
TaY	+	+	+	+	+											
TY	+	+	+	+	+											
VY	+	+	+	+	+											
ÅA	+	+	+	+	+											
Tekn.-kk:t																
LTY	+	+	+	+	+											
TKK	+	+	+	+	+											
TTY	+	+	+	+	+											
Kauppa-kk:t																
HKKK	+	+	+	+	+											
SHH	+	+	+	+	+											
TKKK	+	+	+	+	+											
Taide-kk:t																
KuvA	+	+	+	+	+											
SibA	+	+	+	+	+											
TaiK	+	+	+	+	+											
TeaK	+	+	+	+	+											
Muut																
MPKK	+	+	+	+	+											

Taulukko 14. Liitetaulukko. Yliopistokirjastojen tarjoamien palvelujen merkitys tulevaisuudessa. (Merkitys kasvaa (+), vähenee (-), säilyy ennallaan (0)).

Toiminnot																
Palkallispalvelut																
Tietoaaineistojen valinta- ja hankintapalvelut																
Paikallisen tietoaaineiston organisoimispalvelut (esapainot ja tuotokset)																
Paikallisen tietoaaineiston järehtymispalvelut (sääntö-, arviointi-, seuranta- ja kehittämissuunnitelmat sekä järehtely ja järehtelysuunnitelmat)																
- kaukopalvelun osuus																
Asiakkaiden yleinen opastus ja perehdytys tietoresurssihin ja niihin liittyviin järjestelmiin kirjaston käytön yhteydessä																
Verkkopalvelut																
Digitaalisen tietoaaineiston organisoimispalvelut (tuotokset, viennit, osakset, portaalit)																
Digitaalisen tietoaaineiston jakelupalvelut (hankinta, lainaus, kokoelmien huolto ja järehtely sekä poisto, Neili-koulutukset)																
Digitaalinen julkaisuominta (digitointi, e-julkaisu ja -arkistot)																
Julkaisurekisterien tuottaminen ja muu tietokantatuotanto																
Sähköiset neuvonta- ja informaatiopalvelut (Internet, mobiili-palvelut jne.)																
Asiantuntijapalvelut																
Tiedonhakupalvelut																
Opetussuunnitelmiin sisältyvä opetus (informaatiokurssien opetus) yliopiston opiskelijoille ja henkilökunnalle																
Koulutus- ja konsultointi yliopiston ulkopuolisille asiakkaille																
Kustannus- ja julkaisuominta																
Oppimiskeskuspalvelut																
Johtaminen ja kehittäminen (sis. henkilöstökoulutus, yleinen tiedotus)																
Alueellinen yhteistyö ja muu yhteiskunnallinen palveluominta																
Muut																
Yliopistot																
HY	+	-	-	-	+											
Joy	0	0	0	-	+											
JY	0	0	0	-	+											
KY	+	0	-	-	+											
LY	0	0	0	0	+											
OY	0	0	0	-	+											
TaY	+	-	-	-	+											
TY	0	0	-	-	+											
VY	0	-	-	0	+											
ÅA	+	+	-	-	+											
Tekn.-kk:t																
LTY	+	-	-	0	+											
TKK	0	-	-	-	0											
TTY	+	-	-	-	+											
Kauppa-kk:t																
HKKK	+	-	-	-	-											
SHH	0	-	-	-	0											
TKKK	+	0	0	-	+											
Taide-kk:t																
KuvA	+	+	+	0	+											
SibA	+	+	+	+	+											
TaiK	+	0	0	-	+											
TeaK	+	0	0	0	+											
Muut																
MPKK	+	+	+	-	+											

Taulukko 15.

Liitetaulukko. Kokonaisrahoituksen suuntautuminen toimintoihin prosenttiosuuksina

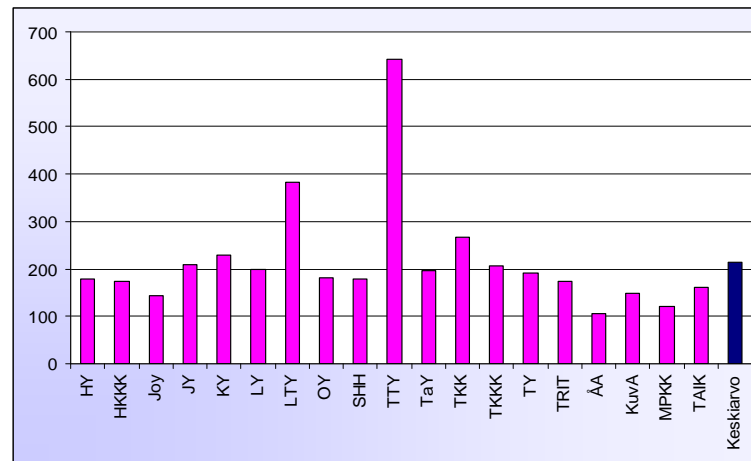
Toiminnot	Paikal- lispalve- lut	Verkko- palvelut	Asian- tuntija- palvelut	Oppi- miskes- kuspal- velut	Johta- minen ja kehittä- minen	Alueelli- nen yhteis- työ ja muu yhteis- kunnal- linen palvelu- toiminta	Muut	Yhteen- sä
Yliopistot	%	%	%	%	%	%	%	%
HY	50	19	13	1	11	2	4	100
Joy	51	16	10		9	10	4	100
JY	30	6	47	0	6	11		100
KY	10	30	20	10	20	10		100
LY	57	10	14	0	6	1	12	100
OY	48	20	15	5	10	2		100
TaY	50	15	15	10	8	2	0	100
TY	72	20	2	0	5	1		100
VY	62	11	3	10	5	4	5	100
ÄÄ	70	10	5	5	3	7		100
Tekn.-kk:t								
LTY	48	21	6	20	2	1	2	100
TKK	47	42	4		7			100
TTY	38	27	7	19	7	2		100
Kauppa-kk:t								
HKKK	30	42	7	3	8	5	5	100
SHH	45	30	17	0	3	5		100
TKKK	35	25	25		15			100
Taide-kk:t								
KuvA								0
SibA	60	10	10		10	10		100
TaiK	35	30	15		10	10		100
TeaK	40	10	10	5	10	20	5	100
Muut								
MPKK	62	14	6	6	6	6		100

5.2 Toiminnan tehokkuus

Taulukko 16.

Liitetaulukko. Yliopistokirjastojen kokonaistoimintakulut tilakuluineen suhteessa yliopistokirjaston kohdeväestöön (omat opiskelijat + henkilökunta) ovat vaihdelleet vuosina 2002-2005 seuraavasti (luvut 1 €).

€	2002	2003	2004	2005	Muutos 02-05	Muutos 04-05
HY / KK	352	388	408	428	22 %	5 %
HY	373	377	397	422	13 %	6 %
HKKK	439	429	411	475	8 %	15 %
JoY	462	467	472	463	0 %	-2 %
JY	336	344	361	367	9 %	2 %
KY	389	370	345	355	-9 %	3 %
LY	357	336	350	349	-2 %	0 %
LTY	269	246	289	286	6 %	-1 %
OY	410	423	454	432	5 %	-5 %
SHH	280	301	397	424	51 %	7 %
TTY	147	153	157	171	16 %	9 %
TaY	332	336	373	383	15 %	3 %
TKK	271	282	282	278	3 %	-1 %
TKKK	275	376	401	366	33 %	-9 %
TY	347	381	384	377	9 %	-2 %
VY	451	428	376	391	-13 %	4 %
ÄÄ	493	466	700	761	54 %	9 %
KuvA	224	251	391	308	38 %	-21 %
MPKK	0	0	420	406		-3 %
SibA	430	396	404	390	-9 %	-3 %
TaiK	319	588	551	621	95 %	13 %
TeaK	498	578	579	551	11 %	-5 %

Kuva 1.

Liitekuva. Kohdeväestön määrä kirjaston henkilötyövuotta kohden vuonna 2005.